

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler

Lejyonellalar nedir?

Lejyonellalar insanlarda grip benzeri şikayetlerden ağır akciğer iltihabına kadar farklı hastalık tablolarına sebep olabilen bakterilerdir. Bunlar tüm dünyada görülen çevresel patojenlerdir ve yüzey sularında ve kaynak sularında doğal bileşen olarak az sayıda mevcuttur.

Lejyonellaların çoğalması için en uygun sıcaklıklar 25°C ve 45°C arasındaki sıcaklıklardır. 60°C'nin üzerinde çoğu zaman ölürlere ve 20°C'nin altında çoğalmaları neredeyse imkansızdır. Bu bakteriler, buralarda uygun sıcaklıklarda özellikle binalardaki su boruları gibi yapay su sistemlerinde ideal büyüme koşulları bulurlar. Lejyonellalar boru sistemlerinde bulunan tortu ve kalıntılarda çok rahat çoğalabilirler.

Lejyonella virüsleri nasıl bulaşır?

Patojen içeren su damlacıkları yoluyla

Patojenler atomize ve nebülize su aracılığıyla aktarılırlar. Patojen içeren damlacıklar havada yayılabilir ve teneffüs edilebilirler. Olası bulaşma kaynakları, duşlar, jakuziler, hava nemlendiricileri veya musluklar, soğutma kuleleri ve klima sistemleridir. Bunların yanında çok sayıda başka bulaşma riski mevcuttur.

İçme esnasında nadir durumlarda yutma sırasında suyun yanlışlıkla ciğerlere kaçması ile bulaşma gerçekleşebilir.

Önemli: Lejyonellalar insandan insana bulaşmaz.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Lejyonellalar insanlarda iki farklı hastalık tablosuna yol açmaktadır:

Lejyoner hastalığı/ Legionella Pnömonisi

Lejyoner hastalığı veya Legionella pnömonisi, akciğer iltihabının bir türüdür. Öksürük, titreme nöbetleri, baş ağrısı, ağır kırgınlık ve yüksek ateş ile kendini gösterir. Ayrıca ishal veya zihin bulanıklığı da görülebilir. Tedavi edilmeyen veya yanlış tedavi edilen zatürre genellikle ağır seyreder, doğru tedavide iyi iyileşme ihtimalleri mevcuttur.

Pontiac ateşi

Aynı şekilde lejyonellalardan kaynaklanan bir başka ve iyi anlaşılmamış bir hastalık ise Pontiac ateşidir. Bu hastalık ateş, huzursuzluk, baş ve eklem ağrıları gibi grip benzeri şikayetlerle kendini gösterir ama zatürre görülmez. Hastalık genellikle bir hafta içinde kendiliğinden tamamen iyileşir.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Patojenle temas gerçekleşikten 2 ila 10 gün sonra lejyoner hastalığına ilişkin ilk şikayetler ortaya çıkar. Pontiac ateşinin bulaşmasından ortaya çıkması arasında 5 saat ila yaklaşık 3 gün arasında, ortalama 1 ila 2 günlük bir süre bulunmaktadır.

Hastalık tablosundan bağımsız olarak hastalar bulaştırıcı değillerdir.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Özellikle bağışıklık savunma sistemi zayıf olan kişiler, yaşlılar ve sigara kullanan kişiler risk altındadır. Aynı zamanda vücudun savunma sistemini baskılayıcı ilaçlar da bağışıklık savunmasının zayıflamasına yol açabilir.

Hastalık erkeklerde kadınlara oranla daha sık, çocuklarda ise nadiren görülür.

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Lejyonellaların yol açtığı zatürre hastalıkları daima etkili antibiyotiklerle ve genellikle hastanede yatılı olarak tedavi edilmelidir.
- ▶ Pontiac ateşi vakalarında grip benzeri diğer hastalıklarda da olduğu gibi hastalık belirtilerini hafifleten bir tedavi genellikle yeterli olur.
- ▶ Salgınlarda enfeksiyonun yayılmasını önlemek için enfeksiyonun kaynağını bularak bunu ortadan kaldırmak önemlidir.

Kendimi nasıl koruyabilirim?

Lejyonellaların içme suyu tesisatlarının boru hatlarında çoğalmasını önlemek önemlidir.

İçme suyu tesisatlarının kurulması ve bakımları esnasında uyulması gereken özel teknik yasalar mevcuttur. İçme Suyu Yönetmeliği uyarınca büyük tesislerden, kamu binalarından ve ticari amaçlara hizmet eden tesislerden düzenli aralıklarla su örnekleri alınarak incelenmektedir. Belli bir lejyonella konsantrasyonunun tespit edilmesi halinde bu durum Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmelidir.

Lejyonella bakterilerinin bir binanın sıcak su tesisatlarında büyük miktarlarda çoğalmasını engellemek için aşağıda belirtilen **önlemler** yardımcı olabilir:

- ▶ Prensip olarak boru sistemlerinde ölü hatların oluşmasını engellemek ve böylece hatlarda su akımının durmasını önlemek için su hatları düzenli olarak kullanılmalıdır.
- ▶ Merkezi sıcak su ısıtma tesisatı ve deposu bulunan evlerde içme suyu ısıtıcısının regülatör ısısı en az 60°C'ye ayarlanmış olmalıdır. Su sıcaklıkları boru hatlarının hiçbir bölümünde 55 °C'nin altına düşmemelidir.

Lejyonella bakterilerine karşı bir aşı mevcut değildir.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Lejyonellalar bildirim yükümlülüğüne tabi olduğu için burada güncel durum ve hastalıklarla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler bulunmaktadır.

Hastalık tablosuna ilişkin daha fazla teknik bilgi edinmek için Robert Koch Enstitüsü'nün sayfasını da (www.rki.de/legionellen) ziyaret edebilirsiniz.

Hijyen ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgiye Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasından (www.infektionsschutz.de) ulaşabilirsiniz.

STEMPEL

Yayımcı:

Federal Sağlık Eğitimi Merkezi, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. (Kamu Sağlık Hizmetleri Federal Doktorlar Birliği e.V.) ile işbirliği içinde ve Robert Koch Enstitüsü'nün danışmanlığı ile hazırlanmıştır.

Bu Kamu broşürü www.infektionsschutz.de adresindeki ana sayfadan ücretsiz olarak indirilebilir.

